

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia Lausunto kaivulupamaksua koskevasta valituksesta asiassa diaarinro
90/03.04.04.04.10/2026

Lausunnon antaja

Orimattilan kaupunki
Erkontie 9, PL 46, 16301 Orimattila ("**Orimattila**")

Lausunnon antajan asiamies ja prosessiosoite

VT Veli Suortamo
KPMG Oy Ab
Linnakatu 26 C, 20100 Turku
puhelin: +358 40 501 3936
sähköposti: veli.suortamo@kpmg.fi

Valittaja Valoo Etelä-Suomi Oy (ent. Täyskuitu Etelä-Suomi Oy)
y-tunnus 3331816-2 ("**Valittaja**")

Valituksen kohde

Orimattilan kaupungin lasku 17002132 ja sitä koskeva 11.12.2025 annettu ilmoitus

Valittajan asiamiehet ja prosessiosoite

Asianajaja Aleksi Muhonen ja
OTM, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja Salla-Mari Jokela
Bird & Bird Asianajotoimisto Oy
Mannerheimintie 8, 00100 Helsinki
puhelin: 09 622 6670
matkapuhelin: 040 522 1107 (Muhonen), 040 352 4496 (Jokela)
sähköposti: aleksi.muhonen@twobirds.com ja salla-mari.jokela@twobirds.com

1 VAATIMUKSET

Orimattilan kaupunki vaatii, että hallinto-oikeus

- 1) kumoaa asiassa 13.01.2026 annetun välipäätöksen nro 39/2026, jolla asiassa kyseessä olevien kaivulupamaksujen perintä on kielletty 54 347,78 euroa ylittäviltä osin;
- 2) ensisijaisesti jättää Valittajan valituksen tutkimatta ja toissijaisesti hylkää Valittajan valituksen ja vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta kokonaisuudessaan; ja
- 3) velvoittaa Valittajan korvaamaan Orimattilan oikeudenkäyntikulut asiassa myöhemmin esitettävän laskun mukaan korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut hallinto-oikeuden ratkaisun antamisesta.

2 PERUSTELUT

2.1 Tausta

Valittaja on hakenut Orimattilan alueella sijaitsevia alueita työmaakäyttöön asentaakseen valokuitukaapelia. Orimattila on myöntänyt kaivuulupia Valittajan hakemuksen perusteella ajalle 28.4.-31.8.2025 ja 28.4.-30.9.2025 (L1) ja 20.2.2025 päivättyä kaivuutöitä koskevaa ohjeistustaan ja hinnastoa ("**Kaivuutöiden Ohje**", L2) soveltaen määrännyt Valittajalle sen käyttöön hakemien alueiden perusteella nk. kaivulupamaksun, joka perustuu kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978 muutoksineen, "**Kunnossapitolaki**") 14 b §:n 3 momenttiin. Kyseisen lainkohdan mukaan "kunta voi periä aikaan, alueen laajuuteen ja alueen keskeisyyteen perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käyttämisestä 14 a §:ssä tarkoitetulla tavalla työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä. Maksu peritään yhden työmaan osalta vain kerran. Maksua ei peritä, jos työ tehdään kunnan suorittaman kadun rakentamiseen liittyvän muun työn yhteydessä. Maksua ei peritä siltä ajalta, jonka alue on työmaana työstä vastaavasta riippumattomasta syystä, jota ei voida ennakoida."

Orimattila on lähettänyt Valittajalle 27.11.2025 päivätyn laskun 17002132 kaivulupamaksusta ("**Lasku**", L3) määrältään yhteensä 106 756,59 euroa, joka on koskenut seitsemän eri kaivuualueen kaivulupamaksuja, tarkastus- ja valvontamaksuja (7 x 150,00 euroa eli yhteensä 1 050,00 euroa) ja ylimääräisistä valvontakäynneistä veloitetuista maksuja (5 x 55,00 euroa eli yhteensä 275,00 euroa). Kaivulupamaksujen perusteena on kunkin työalueen osalta käytetty Orimattilan hinnaston mukaista taksaa 60,00 euroa / vrk + arvonlisävero, sillä Valittajan hakemuksen mukainen työalueen laajuus on ylittänyt 240 m² (Valittajan lupahakemukset, L4).

Valittaja on tehnyt Kunnossapitolain 18 §:n 3 momentin mukaisen muistutuksen Laskusta Orimattilalle 10.12.2025, johon Orimattila on vastannut heti seuraavana päivänä 11.12.2025 todeten, että Laskun perusteet ovat olleet Valittajan tiedossa lupaa hakiessa ja töiden aloittamisella ehdot on hyväksytty. Osapuolet ovat käyneet asiasta vielä kirjeenvaihtoa 22.-23.12.2025, jolloin Valittaja on tiedustellut asiasta tehtävän päätöksen perään, ja Orimattila on ilmoittanut asiaan palaamisesta joululomien jälkeen (kirjeenvaihto 10.12.-23.12.2025 L5). Valittaja on tehnyt Laskusta valituksen hallinto-oikeuteen 9.1.2026. Orimattila ei ollut tehnyt asiasta valituskelpoista päätöstä.

2.2 Valitus ei kohdistu valituskelpoiseen päätökseen ja tulee jättää tutkimatta

Valittaja on valituksessaan vedonnut siihen, ettei Orimattila ole tehnyt uusia päätöksiä kaivulupamaksuista Valittajan tehtyä Laskusta muistutuksen 10.12.2025. Orimattila huomauttaa, että 22.12.2025 viestissään Valittajalle Orimattila on ilmoittanut palaavansa asiaan lomien jälkeen. Valittaja on kuitenkin jo 9.1.2026 tehnyt tässä asiassa valituksen hallinto-oikeudelle.

Kunnossapitolain 18 §:n mukaan ”lain [...] 14 b §:n nojalla tehtyyn *taksan hyväksymistä koskevaan päätökseen* saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa säädetään.” Muuhun Kunnossapitolain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019 muutoksineen ”**Hallintolainkäyttölaki**”) säädetään.

Edelleen Kunnossapitolain 18 §:n 3 momentin mukaan ennen muutoksen hakemista 14 b §:n 1–3 momentin mukaisten maksujen määräämiseen maksuvelvollisen on tehtävä 14 päivän kuluessa maksulipun saamisesta muistutus maksun perimisestä päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta on tehtävä uusi päätös, ja maksuvelvolliselle on lähetettävä uusi maksulippu.

Lain esitöiden mukaan ”maksujen määräämiseen esitetään muistutusmenettelyä, että selvät lasku- tai muut virheet voidaan oikaista jo kunnassa. Säännöksen mukaan ennen muutoksen hakemista hallintolainkäyttölain mukaisesti maksuvelvollisen on 14 päivän kuluessa maksulipun saamisesta tehtävä maksun perimisestä muistutus siitä päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta on tehtävä uusi päätös ja maksuvelvolliselle on lähetettävä uusi maksulippu.” (HE 281/2004 vp s. 25). Laissa ei ole määräaikaa Kunnossapitolain 18 §:n 3 momentin mukaisen muistutuksen jälkeen tehtävän päätöksen antamiselle. On kuitenkin selvää, että vasta muistutuksen *jälkeen tehtävää uutta päätöstä* koskee Kunnossapitolain 18 §:n mukainen valitusoikeus.

Orimattilan Kunnossapitolain nojalla perimien sijoituslupa- ja kaivulupamaksujen hinnasto on vahvistettu Orimattilan kaupunkikehitys- ja teknisessä valiokunnassa 23.1.2024 (6 §, päätös 22/02.05.00/2024, L6). Kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaan valiokunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Edelleen kuntalain 135 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Orimattila huomauttaa, että sen lisäksi, ettei Valittaja ole kohdistanut valitustaan tähänkään valituskelpoiseen päätökseen, olisi Valittaja tehnyt valituksensa joka tapauksessa myöhässä ja väärässä järjestyksessä (ilman oikaisun vaatimista).

Orimattila huomauttaa, että pelkkään maksun määräämiseen (laskun lähettämiseen) ei voi hakea muutosta valittamalla. Orimattila on lähettänyt Valittajalle Laskun niiden taksojen perusteella, jotka on vahvistettu yllä mainitussa kaupunkikehitys- ja teknisen valiokunnan päätöksessä 23.1.2024. Tässä asiassa ei siten ole ollut kysymys hallintopäätöksen antamisesta, vaan kaupungin valiokunnan päätöksellä vahvistettujen maksujen määräämisestä ja niiden täytäntöönpanosta. Kuntalain 136 §:n mukaisesti päätöksestä, joka koskee täytäntöönpanoa, ei myöskään saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Hallintolainkäyttölain 81 §:n nojalla hallintotuomioistuin voi jättää valituksen tutkimatta, jos valituksen kohteena oleva päätös ei ole valituskelpoinen. Tässä tapauksessa valituksen kohteena on Orimattilan kaupungin lasku 17002132 ja sitä koskeva 11.12.2025 annettu ilmoitus. Nämä eivät ole valituskelpoisia päätöksiä. Valittajan valitus tulee jättää tutkimatta.

2.3 Orimattilan veloittamat kaivulupamaksut ovat lainmukaiset

Orimattilan Valittajalle toimittama Lasku perustuu Orimattilan voimassa oleviin maksuihin ja taksoihin sekä kaivulupaehtoihin. Laskujen perusteena ovat Orimattilan ehdot, maksut ja taksat ovat olleet Valittajan tiedossa jo luvan hakuvaiheessa. Niistä on sekä toimitettu tieto Valittajalle hakuvaiheessa, että ne ovat saatavissa Orimattilan nettisivuilla. Ehdot, maksut ja taksat ovat sisällöltään kaikille toimijoille samat.

Kunnossapitolain 14 b § 3 momenttia koskevassa hallituksen esityksessä HE 281/2004 vp. todetaan, että "[p]ykykälän 3 momentissa tarkoitettu maksu perustuu kadun ja yleisen alueen tilapäiseen sulkemiseen pois yleisestä käytöstä. Maksun tavoitteena on katujen ja yleisten alueiden pysyminen niille varatussa yleisessä käytössä, kaivantojen lyhyt aukioloaika ja töiden yhteensovittaminen. Maksun on oltava määrältään kohtuullinen ja sen perusteena on kadun tilapäiseen käyttämiseen työmaana tarvittava aika, rajatun alueen laajuus ja alueen keskeisyys." Lisäksi esityksessä todetaan, että "[m]aksun kohtuullisuuteen vaikuttaa muun muassa sen suuruus suhteessa rakentamishankkeiden yleisiin kustannuksiin."

Kaivuulupamaksuissa on otettu huomioon Kunnossapitolaissa säädetyllä tavalla kadun tilapäiseen käyttämiseen työmaana tarvittava aika, rajatun alueen laajuus ja alueen keskeisyys. Maksujen suuruus on sidottu alueen laajuuteen neliömetrihaitarilla. Kaivuutöiden Ohjeessa ja sen liitteenä olevassa hinnastossa on lisäksi todettu, milloin maksun perusteena oleva työaika alkaa ja päättyy ja miten menetellään tilanteessa, mikäli työmaan aloittamis- ja/tai päättymisilmoitusta ei tehdä.

Valittaja on vedonnut valituksessaan siihen, että Kunnossapitolain 14 b §:n 3 momentin mukaista maksua saa periä vain, jos alue on rajattuna pois yleisestä käytöstä. Valittajan mukaan laissa tarkoitettu alueen rajaaminen pois yleisestä käytöstä ei liity lopputarkastukseen, vaan tosiasialliseen rajaamiseen pois yleisestä käytöstä. Orimattila huomauttaa, että on kaivuuluvan saajan vastuulla ilmoittaa Orimattilalle työn alkamisesta ja päättymisestä. Orimattilan on mahdotonta valvoa työmaan neliömetrikohtaista edistymistä ilman kaivuuluvan saajan oma-aloitteista ilmoittamista kulloinkin käytössä olevista alueista. Jos muuta ei ole ilmoitettu, Orimattilan on oletettava työn olevan käynnissä hakemuksessa ilmoitetusta aloittamispäivästä alkaen siihen asti, kun luvan saaja pyytää työalueen valmistumiskatselmointia.

Valittajan mukaan lain mukainen päiväkohtainen maksu olisi 30 euroa (alv 0). Valittaja ei perustele tätä summaa muuten, kuin esittämällä, että käytöstä rajattu alue on ollut keskimäärin noin alle 60 neliömetriä – tätä ei pysty Valittajan kirjallisista todisteista toteamaan. Orimattila huomauttaa, että Kunnossapitolaista tai sen esitoista ei ilmene, mikä on oikeaksi "lain mukaiseksi" päiväkohtaiseksi maksuksi katsottava määrä. Kunnossapitolain esitoissa ei aseteta rajaa maksujen suuruudelle suhteessa rakentamishankkeiden yleisiin kustannuksiin; ne ainoastaan ovat mittapuuna kohtuullisuusarvioinnissa. Lisäksi se, että Valittajan esittämällä tavalla lupamaksut ovat olleet 5–12 % hankkeen kokonaiskustannuksista on jäljempänä esitetyllä tavalla ennemmin johtunut Valittajan omasta menettelystä lupahakemuksien osalta kuin itse taksojen kohtuuttomuudesta.

Orimattila huomauttaa, että Valittajan valituksensa kohdassa 26 viittaamat esimerkkitasat koskevat tilannetta reilusti yli 20 vuotta sitten, eikä niistä voi siten hakea suoraa johtoa tähän tilanteeseen. Edelleen Orimattila huomauttaa, että myös viitatussa hallituksen esityksessä 281/2004 vp. s. 13 todetaan, että yleisestä käytöstä rajatusta alueesta perityt maksut "ovat vaihdelleet kunnittain ja myös riippuen aidatun alueen sijainnista".

Orimattilan perimät kaivuulupamaksut ovat linjassa muiden kaupunkien ja kuntien nykyään perimien kaivuulupamaksujen kanssa. Lupamaksuissa on kuitenkin paljon vaihtelua kaupungista ja kunnasta toiseen. Esimerkiksi Lahden kaivulupien taksat ovat yli 240 m² alueelle ylimmillään jopa 360 euroa vuorokaudelta (l+ vyöhykkeellä 1.50€/m²/vrk). Hämeenlinnassa alle 300 m² työalueesta peritään sijainnista riippuen joko 59,76 euroa vuorokaudelta tai 43,82 euroa vuorokaudelta. Järvenpäässä 120-240 m² alueesta peritään 70,04 euroa päivältä (hinnat alv 0 %) (Lahden, Järvenpään ja Hämeenlinnan kaupunkien kaivulupataksot, L7).

Orimattila katsoo, että sen perimät maksut ja taksat ovat voimassa olevan lainsäädännön mukaisia. Asiassa ei ole perusteita muuttaa, alentaa tai jättää perimättä Laskun mukaisia kaivuulupamaksuja.

2.4 Valittaja olisi voinut omalla toiminnallaan vaikuttaa kaivulupamaksujen suuruuteen

Orimattila huomauttaa, että kaivulupaa hakiessaan luvan hakija määrittää ne alueet ja sen ajanjakson, jolle lupaa hakee. Valittajalla on ollut kaikkia Orimattilan kaivulupia koskevat ehdot, maksut ja taksat ja niiden perusteet tiedossaan jo lupaa hakiessaan.

Kaivuutöiden Ohjeen kohdan 1.4 mukaan "[k]aivulupahakemuksessa jokaiselle työlle määritellään työaika, aloitus- ja lopetusajankohtineen. **Em. työaika on haittamaksun laskutusperuste.** Mikäli työaika poikkeaa Kaivuluvassa ilmoitetusta työajasta, on muuttunut työaika ilmoitettava kaupungin valvojalle mahdollisimman pian, kuitenkin ennen työn aloittamista. **Lisätyöaika on anottava kirjallisesti ennen myönnetyn työajan päättymistä**" (korostus laatijan).

Valittaja on katsonut, ettei kaivulupamaksua olisi Laskun mukaisesti saanut veloittaa koko lupa-alueelta, sillä ne eivät ole olleet Kunnossapitolain 14 b §:n 3 momentin mukaan rajattuna pois yleisestä käytöstä. Orimattila huomauttaa, että Valittaja on kaivulupamaksujen määräytymisestä tietoisena kuitenkin itse määrittänyt tarvitsemansa alueet ja tarvittavan työajan lupaa hakiessaan. Valittaja on hakenut aluevarauksia työajalle alkaen 28.4.2025 ja päättyen 31.8. tai 30.9.2025 (L1). Tosiasiallisesti Laskusta ilmenevällä tavalla aluevaraukset ovat olleet vastaanottokatselmoimatta jopa 206 vuorokauden ajan, 19.11.2025 asti, eli reilusti yli alkuperäisen lupa-ajan. Yhtäkään aluetta ei ole vastaanottokatselmoitu alkuperäisen haetun ajan puitteissa (alueen 8 Kankaanmäki vastaanottokatselmus on hyväksytty 30.9.2025, mutta tämänkin alueen lupa oli haettu alun perin 31.8.2025 saakka).

Sekä Valittajan hakemat kaivulupa-ajat sekä alueiden Orimattilan näkökulmasta käytössä olemisen ajat ovat olleet pitkiä. Kuten Laskun erittelystä ilmenee, yhtä aluetta lukuun ottamatta kaikki seitsemän Valittajan hakemaa työmaa-aluetta ovat olleet hakemuksen mukaisessa ja kaivuulupamaksun perusteena olevassa käytössä 206 vuorokauden ajan eli noin 6-7 kuukautta lupaa kohden. Alkuperäinen haettu työaika oli jo 126-156 vuorokautta eli noin 4-5 kuukautta. Työaika on ylitetty työalueiden 7_1, 1, 1_2, 6, 7_2 ja 8_2 osalta 80 vuorokaudella ja alueen 8 osalta 30 vuorokaudella, joka on aiheuttanut yhteensä 80 vrk * 6 * 60 euroa + 30 vrk * 60 euroa

= 30 600 euron lisämaksun. Tämän Valittaja olisi voinut omalla toiminnallaan välttää. Työajan ylitys on jo yksin aiheuttanut lupamaksun suhteellisen osuuden Valittajan valituksessaan ilmoittamien hankkeiden kokonaiskustannuksista nousemisen usealla prosenttiyksiköllä riippuen tarkasteltavasta alueesta.

Valittaja olisi halutessaan voinut rajoittaa lupamaksujen kertymistä viimeistelemällä valmiit kaivuualueet asianmukaisesti ja jättämällä viimeistellyn kaivuualueen ilman viivytystä Orimattilan valvojan hyväksyttäväksi. Kaivuutöiden Ohjeen kohdan 3.2 mukaan "[t]yön valmistuttua kaivuluvan saaja tilaa kaupungilta loppukatselmuksen, jossa työalueen kunto tarkastetaan ja dokumentoidaan. **Hyväksyttyyn vastaanottokatselmukseen päättyy myös kaivutyöstä aiheutuva haittaveloitus**" (korostus laatijan).

Orimattilan lupaohjeistuksessa ja hinnastossa on siten varsin selkeästi ilmoitettu, miten kaivulupamaksu määräytyy ja milloin sen periminen päättyy. Kaivuutöiden Ohjeessa on määriteltä myös, miten lupa-alue katselmoidaan valmiiksi, ja että kyseinen hyväksytty vastaanottokatselmus on kaivulupamaksun perimisen päättävä tapahtuma. Mikäli Valittaja on saanut tarvitsemansa työmaa-alueet valmiiksi hakemuksessa ilmoitettua aiemmin, Valittajan olisi tullut pyytää vastaanottokatselmusta alueen osalta, minkä vastaanottokatselmuksen hyväksyminen olisi päättänyt alueen osalta perittävän kaivulupamaksun perimisen.

Orimattila toteaa edelleen, että kaivuulupamaksut juoksevat koko työmaan osalta eivätkä katkea, vaikkei työmaa olisikaan tosiasiallisesti koko aikaa käynnissä koko työmaa-alueen osalta. Orimattila huomauttaa, ettei hallinto-oikeudelle Valittajan toimittamassa materiaalissa ole esitetty alueiden valmistumista siten, että alueiden päällysteet, siivoukset ja muut viimeistelyt olisivat olleet tehtyinä. Kyseiset asiat tarkastetaan valmistumiskatselmuksen yhteydessä. Kaivuutöiden Ohjeen liitteenä olevassa, Valittajalle toimitetussa hinnasto- ja ohjedokumentissa (Orimattilan kaupungin katu- ja muilla yleisillä alueilla tehtävät työt ja sijoitusluvut) todetulla tavalla "maksun perusteena oleva työaika alkaa työn ilmoitettuna ajankohtana ja **päättyy, kun kaupungin valvoja on hyväksynyt työn. Kaivuluvan saajalla on velvollisuus ilmoittaa kunnan valvojalle työn aloittamisesta ja päättymisestä kirjallisesti s-postilla**" (korostus laatijan).

Käytännössä kaupungin valvojan hyväksyntä tarkoittaa, että kaivuualue on viimeistelyt päällysteineen ja nurmikon kylvämisineen ja vastaanotettu valvojan hyväksymällä tavalla. Menettely on ollut vakiintunut ja Valittajan vaatimus kaivuualueen / työmaan laajuuden tulkinnasta on poikkeuksellinen. Kuten Orimattila on Valittajan muistutukseen antamassaan vastauksessa 11.12.2025 todennut, kaivantaja ei varmasti pidetä auki niin pitkiä aikoja kuin Orimattilalle tehdyssä lupahakemuksessa on ilmoitettu, mutta työt ovat kaupungin näkökulmasta niin kauan kesken, että jälkityötkin ovat tehty ja hyväksytysti vastaanotettu.

Tämä myös Kaivuutöiden Ohjeessa ilmoitettu toimintatapa on perusteltu myös mahdollisimman vähäisen haitan periaatteen näkökulmasta, sillä ilman tätä toimintamallia Orimattilalla ei olisi keinoja edellyttää kaivuluvan hakijaa saattamaan töitä loppuun joutuisasti. Mikäli Valittaja on laiminlyönyt oikea-aikaisen ilmoituksen työn päättymisestä ja työalueen ehtojen mukaisen viimeistelyn niin, ettei Orimattilan valvoja ole voinut aikaisemmin hyväksyä töitä, seuraukset tästä jäävät perustellusti Valittajalle.

Valittaja ei ole toimittanut Orimattilalle Laskuun liittyvien projektien etenemisestä väliaikatietoja eikä pyytänyt katulupaohjeiden mukaisia valmistumiskatselmuksia projektien jo valmistuneista osista. Toisaalta niiltä osin, kuin valmistumiskatselmuksia on pyydetty, Valittaja ei ole alueita

aina saattanut Kaivuutöiden Ohjeen mukaiseen luovutuskuntoon. Orimattilan näkökulmasta ja Valittajan tiedossa olevien ehtojen mukaisesti veloitettava aluevaraus on ollut käytössä työn ilmoitetusta ajankohdasta **siihen saakka, kun kaupungin valvoja on hyväksynyt työn.**

Valittaja ei kuitenkaan ole viimeistellyt alueita asianmukaisesti niin, että niiden osaluovutuksia olisi voinut hyväksyä. Työmaa-alueen ”luovuttamista yleiseen käyttöön” ei ole pelkkä kaivannon täyttäminen ja aitausten poistaminen. Hyväksyttävä työalueen kunto on kuvattu Kaivuutöiden Ohjeen kohdissa 5 ja 7. Tästä huolimatta Valittaja on ilmeisimmin katsonut ”yleiseen käyttöön luovutetuksi” työalueita, joita ei ole Kaivuutöiden Ohjeen mukaisesti palautettu alkuperäistä vastaavaan kuntoon. Yleistä käyttöä eivät palvele mm. sekoittamattomista kaivumaista tehty ja irtokiviä sisältävät tienreunukset, joilla nurmikkoa ei voi leikata (L8, Kaivuutyön Ohjeen kohdan 7.2. vastainen kunto), päällystämättömät tienpinnat, jotka estävät tien käyttämisen esimerkiksi pienipyöräisillä ajoneuvoilla (L9, Kaivuutyön Ohjeen kohtien 5.3-5.5. vastainen kunto), peitetyt ja lähitaloihinkin tulvavaaran aiheuttavat hulevesikaivot (L10) tai peitetyt ja tulvavaaran aiheuttavat ojarummut tien reunustalla (L11). Muilta osin Valittaja ei ole pyytänyt asianmukaisesti viimeistelyjen työalueiden aikaistettuja vastaanottokatselmuksia.

Yhteenvetona, valittaja olisi omalla toiminnallaan voinut vaikuttaa työn suunnitteluun ja toteutukseen niin, että kaivulupamaksut olisivat muodostuneet Laskua huomattavasti pienemmiksi. Kuitenkaan lupia ei ole haettu työn edistymisen mukaisesti, työalueita ei ole viimeistelyä yleiseen käyttöön luovutettavaksi sopivaan kuntoon, eikä toisaalta Orimattilalta ole pyydetty valmistumiskatselmuksia esitettyjen pienempien alueiden mukaisesti. Valittaja on itse tehnyt valinnan hakea koko alueen kerralla työalueeksi koko työn toteuttamisen ajaksi. Orimattilalla ei ole velvollisuutta oma-aloitteisesti seurata ja mitata käytössä olevan työmaan pinta-alaa, vaan Orimattila on laskuttanut kaivulupamaksun hakemuksen mukaisesti siitä poikkeavien Valittajan vastuulla olevien ilmoitusten puuttuessa. Siltä osin kuin työalueet eivät ole olleet valmistumiskatselmuksessa hyväksytyssä, viimeistelyssä kunnossa, kaivulupamaksun veloittamista ei ole ehtojen mukaisesti voitukaan päättää.

Orimattila katsoo, etteivät Laskun mukaiset, Orimattilan perimät maksut ja taksat ole kohtuuttomia, vaan tässä tapauksessa suuri kaivulupamaksu johtuu Valittajan itse hakemasta suuresta työalueesta, pitkästä työajasta ja välinpitämättömyydestä hoitaa kohteet loppuun viimeistelyineen ja pyytää valmistuneille alueille valmistumiskatselmuksia.

2.5 Yhdenvertaisuusperiaatteen vuoksi Orimattila ei voi yksittäistapauksessa muuttaa veloitettavia maksuja ja taksoja

Orimattilan taksojen mukaisilla kaivuulupamaksujen yksikköhinnoilla on ollut Laskun mukaisten lopullisten lupamaksujen muodostumisessa ainoastaan vähäinen merkitys. Suurin osa laskusta on muodostunut siitä, että Valittajan käyttämä työaika haetuilla alueilla on ollut jo alkujaan pitkä ja lisäksi suurimman osan alueista osalta 80 vuorokaudella venynyt haetusta. Siten Valittajan viittaamassa ympäristövaliokunnan mietinnössä 8/2005 s. 8 esitetyllä näkökohdalla maksujen kohtuullisuudesta suhteessa hankkeen kokonaiskustannuksiin ei ole nyt olennaista merkitystä, kun kyse on kohtuullisten taksojen, mutta pitkäkestoisen työmaan perusteella muodostuneista laskuista. Orimattila katsoo, että muu tulkinta johtaa siihen, että kaivuutyön toteuttajalta ei voitaisi laskuttaa kaivulupamaksuja pitkittyneestä työmaasta, jos maksun kokonaismäärä rajattaisiin kaavamaisesti johonkin prosenttiosuuteen hankkeen kokonaiskustannuksista. Tämä taas estäisi kaivulupamaksun tarkoituksen toteuttamista: koko

maksun tarkoituksena on ympäristövaliokunnan mietinnönkin mukaan ohjata kadulla töitä tekeviä yhteistyöhön, yhteisten johtokanavien tekemiseen ja työn ripeään suorittamiseen (YmVM 8/2005 vp s. 8).

Orimattila huomauttaa, että Valittajan omalla toiminnalla oikea-aikaisesti valmistumiskatselmoinnin työalueiden käytössä oloa rajaamalla kaivuulupamaksut olisivatkin rajautuneet muutamaaan prosenttiin hankkeen kokonaiskustannuksista. Kohdassa 2.4 esitetyllä tavalla pelkkä työn viivästyminen haetusta aikajaksosta on aiheuttanut 30 600,00 euron lisämaksun Valittajalle. Jos Valittaja on tosiasiallisestikin saanut työtä valmiiksi haetusta ajasta nopeammassa aikataulussa, olisivat oikea-aikaisesti tehty valmistumiskatselmuksia koskevat pyynnöt alentaneet kustannuksia.

Orimattila toteaa lisäksi, että hallintoelimenä sen täytyy kohdella kaikkia sopimuskumppaneitaan hallintolain mukaisesti yhdenvertaisella ja ennakoitavalla tavalla. Kaivuumaksujen tulee sen vuoksi perustua kaupunginvaltuuston kuntalain mukaisesti päättämiin taksoitettuihin maksuihin ja kaivuumaksujen määräytymistä tulee ohjata kaikille toimijoille yhteiset, selkeät säännöt. Yhdenvertaisen kohtelun vaatimuksen vuoksi Orimattilalla ei ole mahdollisuuksia jättää taksoitettuja ja kohtuullisia saataviaan perimättä.

2.6 EU:n gigabitti-infrastruktuurisäädös ei ole tapaukseen sovellettavaa oikeutta

Valittaja on valituksessaan viitannut Euroopan unionin gigabitti-infrastruktuurisäädökseen (2024/1309/EU). Kyseistä säännöstä sovelletaan vasta 12.11.2025 alkaen, ja joitakin sääntöjä sovelletaan helmi- ja toukokuusta 2026 alkaen 19 artiklan mukaisesti. Sädös on oikeuslähteenä asiaan vaikuttamaton. Näin ollen Orimattila ei pidä tarpeellisena huomioida sitä laajemmalti.

3 OIKEUDENKÄYNTIKULUT

Orimattila vaatii, että hallinto-oikeus velvoittaa Valittajan korvaamaan Orimattilan oikeudenkäyntikulut Hallintolainkäyttölain 75 §:n 3 momentin perusteella. Kyseisen lainkohdan mukaan yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Tässä tapauksessa Valittaja on valituksestaankin ilmenevällä tavalla tehnyt valituksen ennenaikaisesti. Valitus on kohdistunut valituskelvottomaan päätökseen. Valittaja tulee velvoittaa siten Orimattilan oikeudenkäyntikulut.

4 YHTEENVETO

Valittajan valitus kohdistuu valituskelvottomaan päätökseen. Valitus on siten ensisijaisesti jätettävä tutkimatta.

Mikäli hallinto-oikeus kuitenkin katsoisi voivansa tutkia asian, on Valitus hylättävä kokonaisuudessaan. Orimattilan Valittajalle lähettämää Laskua ei ole määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Laskun perusteena olevat Orimattilan taksat ja maksut ovat lain mukaiset ja kohtuulliset.

5 KIRJALLISET TODISTEET

L1. Valittajalle myönnettyt kaivuluvat alueille 1_1, 1_2, 6, 7_1, 7_2, 8 ja 8_2

L2. Orimattilan kaivuutöiden ohjeet 20.2.2025

L3. Orimattilan kaupungin Valittajalle lähettämä lasku 27.11.2025, nro 17002132

L4. Valittajan kaivulupia koskevat hakemukset

L5. Kirjeenvaihto Valittajan ja Orimattilan välillä 10.12.-23.12.2025

L6. Orimattilan kaupunkikehitys- ja teknisen valiokunnan päätös 23.1.2024 (6 §, päätös
22/02.05.00/2024

L7. Lahden, Järvenpään ja Hämeenlinnan kaupunkien kaivulupataksoja koskevat hinnastot

L8. – L10. Kuvat Valittajan viimeistelemättömiltä työalueilta

6

ALLEKIRJOITUS

Turussa 30. päivänä tammikuuta 2026

ORIMATTILAN KAUPUNKI

Laati

Veli Suortamo

VT, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, Turku

KPMG Oy Ab